

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2019.8.14>**Лілія Золотухіна,**

канд. юрид. наук, доцент,

завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ України

ЗАХИСТ ПУБЛІЧНОГО ІНТЕРЕСУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПОРЯДКУ

У статті автором здійснюється аналіз категорії адміністративно-правового механізму забезпечення реалізації публічного інтересу. Під адміністративно-правовим механізмом забезпечення реалізації публічного інтересу автором розуміється складна комплексна структурована система врегулювання відносин між органами публічного управління та суб'єктами владного впливу, метою функціонування якої є задоволення об'єктивно визначених суспільним розвитком потреб, його своєрідних «надцілей». Обґрунтовано, що ефективність адміністративно-правового механізму забезпечення публічного інтересу досягається на нормативно-правовому, організаційно-управлінському та правозахисному рівнях. Обґрунтовано, що адміністративно-процедурний складник адміністративно-правового механізму захисту публічних інтересів призначений для попередження та припинення правопорушень у сфері реалізації конкретного публічного інтересу. Наголошено, що функціональне навантаження реалізації захисту публічного інтересу в адміністративному порядку зумовлює належність до цього рівня адміністративно-правового захисту процедур окремого типу – втручальних процедур негативного характеру. Визначено, що реалізації захисту публічного інтересу в адміністративному порядку сприяє здійснення контрольно-наглядових адміністративних процедур, що виконують функцію превенції порушення публічного інтересу, та процедури оскарження в адміністративному порядку, що спрямована на припинення можливого порушення публічного інтересу. Підкреслено загальну необхідність прийняття Закону України «Про адміністративну процедуру», що сприятиме підвищенню рівня ефективності забезпечення захисту публічного інтересу в адміністративному порядку.

Ключові слова: адміністративні правовідносини, ознаки, поняття, публічне управління, публічний інтерес.

Постановка проблеми. Становлення й розвиток вітчизняної науки адміністративного права закономірно супроводжується приростом та модернізацією адміністративно-правового тезаурусу, впровадженням в термінологічне наукове поле нових категорій і понять. Одним із таких словникових нововведень є поняття публічного інтересу, яке вже досить міцно зайняло позицію загальноновживаного терміна; словосполучення на кшталт «відповідає публічним інтересам», «суперечить публічним інтересам», «становить публічний інтерес» в академічній літературі та науковій публіцистиці покликані свідчити про важливість або небезпечність того або іншого правового феномена.

Попри наявність теоретичних спроб визначити публічний інтерес як адміністративно-правову категорію, одноставно прийнятої дефініції, як і законодавчої конструкції цього поняття, досі не вироблено. При цьому останнім часом у світлі доктринальної перебудови адміністративного права актуалізуються питання співвідношення публічного і приватного, публічного й державно-

го, публічного й суспільного інтересів, що потребує активізації пізнавальних пошуків у цьому напрямі.

У практичній площині проблематика публічного інтересу пов'язана передусім із пошуком тієї межі, за яку не може й не повинна переступати публічна влада у разі вимушеного втручання в приватні інтереси за необхідності збереження інтересу публічного. Тому поняття «захист публічного інтересу» набуває важливого, без перебільшення визначального значення для характеристики публічно-управлінського регулювання суспільних відносин; лише та влада може називатися демократичною, що у визначенні цього інтересу спирається на реальні потреби суспільного розвитку та гарантії забезпечення прав і свобод людини, а не намагається розширити сферу власного впливу та розсуду.

Захист публічного інтересу має відбуватися у ході здійснення адміністративно-процедурної діяльності органів публічного управління. Взагалі, сутність та особливості юридичних процедур слугували предметом багатьох правових досліджень. І відповідно

точкою пошуків найбільш повних та точних дефініцій адміністративно-правової процедури зазвичай слугує розгляд лексичного наповнення поняття «процедура».

Стан наукової розробки проблеми. Дослідження категорії адміністративно-правового механізму забезпечення реалізації публічного інтересу є надзвичайно актуальним як у наукових колах, так і серед практиків. Варто виділити наукові розробки таких вчених, як В. Б. Авер'янов, Ю. П. Битяк, В. І. Васильєва, О. В. Гончарук, Б. М. Дронів, С. П. Погребняк, Р. В. Сивий, В. М. Селіванов, В. В. Галуцько, Р. А. Калюжний, М. П. Кунцевич, Ю. О. Легеза, С. В. Савченко, О. М. Вінник, Є. В. Курінний, В. К. Колпаков, Т. О. Коломоєць, А. Я. Курбатов, С. Т. Гончарук та ін. Однак є дослідження представників адміністративної науки однозначності підходів до встановлення сутності категорії адміністративно-правового механізму забезпечення реалізації публічного інтересу не простежується. Крім того, в сучасних умовах вимагається переосмислення категорії адміністративно-правових відносин з урахуванням актуальності впровадження концепції публічного управління. Усе вищезазначене зумовило мету даного дослідження, яка полягає у здійсненні характеристики сутності захисту публічного інтересу в адміністративному порядку.

Вклад основного матеріалу. Так, з погляду етимології слово «процедура» походить від латинського «procedo», що означає «проходжу, просуваюсь» [1, с. 470; 2, с. 234]. Лексичне значення терміна «процедура» – «будь-яка тривала послідовна справа, порядок, обряд» [3, с. 526], «офіційний порядок дій, виконання, обговорення чого-небудь» [4, с. 511]. Наведені визначення дозволяють виокремити такі сутнісні характеристики процедури: 1) наявність низки послідовних дій; 2) спрямованість на досягнення певного результату (оформлення, виконання, здійснення, обговорення будь-якої справи). Отже, процедуру в такому контексті можна трактувати як офіційно встановлений порядок виконання певної діяльності; відповідно, з юридичної точки зору визначальною характеристикою цього порядку дій виступає його регламентованість та закріпленість саме правовими нормами [5].

Названі визначальні ознаки варіативно присутні майже в усіх дефініціях адміністративної процедури, запропонованих вітчизняними адміністративістами та їхніми колегами з країн пострадянського простору. Словосполучення «порядок розгляду й вирішення індивідуальних справ» [6, с. 24; 7, с. 276; 8, с. 4; 9, с. 47], «послідовно здійсню-

вана діяльність щодо розв'язання індивідуальних справ» [10, с. 4], «порядок розгляду й вирішення індивідуальних справ» [8, с. 9], «визначений порядок здійснення тих або інших дій» [5, с. 173], «модель діяльності, що реалізується в межах адміністративних правовідносин» [11, с. 92], «послідовність дій суб'єктів нормотворчої й правозастосовної діяльності» [12, с. 29], що використовуються науковцями у визначеннях адміністративної процедури, можна з упевненістю вважати майже синонімічними. Другий обов'язковий атрибут адміністративних процедур – нормативно-правову регламентацію – у дефінітивних пошуках зазвичай відображують через терміни «встановленість законодавством» [6, с. 24; 7, с. 276], «нормативна урегульованість» [10, с. 4], «закріпленість нормами адміністративно-процесуального права» [5, с. 177; 8, с. 9] або «урегульованість адміністративно-процедурними нормами» [8, с. 13; 12, с. 29].

Підсумовуючи результати аналізу розробленості в науковому просторі українського адміністративного права проблематики адміністративної процедури, можемо зазначити таке. Основними ознаками адміністративної процедури дослідники визнають: по-перше, її ідеальний (еталонний) характер, тому що процедура – це попередньо визначена модель дій, застосування якої в реальному житті забезпечує досягнення необхідного результату; по-друге, юридичну силу адміністративної процедури, оскільки норми, що визначають процедурну діяльність, закріплені в законі, як і основні; нарешті, обмеженість адміністративної процедури межами регулятивного впливу процедурних норм [8, с. 13].

Щодо адміністративно-процедурних норм слід обумовити їхній тісний зв'язок та взаємозалежність з основними нормами. За висновками дослідників, процедурні норми, сприяючи реалізації основних норм, не торкаються змістової (внутрішньої) сторони останніх, а лише регламентують зовнішній процес їх впровадження [13, с. 6-18]; причому це не означає другорядної, обслуговуючої ролі процедурних норм, які, як і основні норми, характеризуються рівною значущістю й цінністю [14, с. 176]. Саме це, на думку науковців, забезпечує законність та обґрунтованість правозастосування в адміністративно-правовому полі. Адже, власне, адміністративні процедури призначені забезпечувати встановлення й дотримання меж дискреції суб'єктами владних повноважень під час прийняття адміністративних рішень [15, с. 167], захищаючи інших учасників адміністративних правовідносин від необмеженого адміністративного розсуду з боку зазначених суб'єктів [16, с. 9].

Таким чином, використовуючи здобутки вітчизняних фахівців у галузі дослідження адміністративної процедури, можемо констатувати, що адміністративна процедура в найбільш загальному розумінні являє собою встановлений адміністративно-правовими нормами порядок розгляду та вирішення справи адміністративним органом [6, с. 25], виступаючи нормативною моделлю адміністративного провадження, яке, у свою чергу, становить собою розгляд та вирішення окремої справи (тобто конкретну активну діяльність адміністративного органу) [17, с. 134-135; 18, с. 156].

Деякі слова слід сказати про суб'єктів адміністративно-процедурного захисту публічних інтересів. Беручи до уваги, що зміст цієї форми адміністративного захисту становлять адміністративні процедури державного контролю та оскарження, можна зазначити, що систему зазначених суб'єктів становлять насамперед центральні органи виконавчої влади, на яких Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» покладено завдання реалізації державного контролю [19]. Окремі функції зі здійснення державного контролю виконують також місцеві державні адміністрації [20]. Зазначимо, що діяльність у галузі розгляду адміністративних скарг також можна віднести до сфери контрольної діяльності; у цьому разі йдеться про внутрішньовідомчий контроль, що передбачає розгляд адміністративної скарги на дії нижчої структури (органу публічного управління) вищим за ієрархічним становищем органом.

Важливим елементом системи суб'єктів адміністративно-процедурного захисту публічних інтересів мали б стати органи та структури громадського контролю, адже перевірка відповідності діяльності суб'єктів публічної влади публічним інтересам та вимогам законодавства органічно виглядає головним призначенням цього виду контролю. Але наразі в Україні лише перебуває у процесі становлення законодавча база такої діяльності, формуються засади створення таких організацій, напрацьовується методологія та формуються стандарти їхньої роботи [21, с. 190]. Тому сьогодні ми можемо лише визначити організації з громадського контролю як потенційних суб'єктів адміністративно-процедурного захисту публічних інтересів.

Говорячи про контрольню-наглядові процедури, перш за все слід зазначити, що державний контроль більшість учених визначає як одну з головних функцій публічного управління. На думку В. Я. Малиновського, управлінське призначення контролю поля-

гає в тому, що він слугує джерелом інформації про процеси, які відбуваються, виступає умовою підтримки законності, порядку й організованості, охорони свободи і дотримання прав громадян [22, с. 291], тобто, якщо співвіднести з темою нашого дослідження, є засобом охорони і збереження публічних інтересів. За переконанням В. М. Гаращука, сутність контролю полягає у перевірці відповідності діяльності учасників суспільних відносин встановленим у суспільстві приписам, у межах яких вони мають діяти [23, с. 403-408], тобто відповідає публічному інтересу збереження законності. О. Ф. Андрійко у свою чергу розуміє сутність державного контролю як проведення інформаційно-аналітичної роботи стосовно актуального стану чи ситуації, перевірку раціональності, економічності, економності, доцільності організації процесу управління та об'єктивності рішень, коли мається на увазі не лише їх правомірність (законність), але також і їх професійна обгрунтованість [24, с. 12-14].

Взагалі державний контроль – це одна із функцій публічної влади, спрямована на забезпечення додержання громадянами норм законів та інших нормативних актів, що видаються органами держави [22, с. 293-294]. Адміністративна процедура як модель контролю-наглядової діяльності об'єктивується у вигляді сукупності контрольню-наглядових проваджень, які є змістом адміністративної діяльності органу виконавчої влади.

Виходячи із сутності та призначення державного контролю, науковці виділяють такі функції контрольню-наглядових проваджень у сфері управління:

- а) регулювання суспільних відносин – коригування та спрямування дій підконтрольного органу (об'єкта) у потрібному напрямі (щодо нашої тематики – у напрямі збереження публічного інтересу) в разі виявлення порушень;
- б) соціальної превенції – попередження вчинення порушення публічних інтересів;
- в) правоохоронну – забезпечення поновлення порушених публічних інтересів;
- г) інформаційну – отримання контрольним органом інформації про стан справ у сфері його інтересів, відповідності діяльності підконтрольного органу нормативним актам, виконанню завдань управлінського впливу щодо охорони та захисту публічних інтересів [17, с. 243].

Завдання контролю реалізується суб'єктами публічного управління через широке коло належних їм повноважень: проводити інспекційні перевірки на підприємствах та в організаціях всіх форм власності; вимагати від усіх посадових осіб, організацій,

підприємств, громадян надання відповідної документації та інформації, що стосується інспекційної діяльності, подавати клопотання та подання до відповідних державних управлінських та правоохоронних органів про застосування адміністративних, економічних чи інших правових санкцій за результатами інспектувань [25, с. 243].

Реалізація зазначених повноважень полягає у конкретній послідовності дій, визначених процедурою контрольної адміністративної процедури маємо зазначити, що в академічних колах не вироблено єдиного підходу до цього питання; у найбільш загальному вигляді адміністративно-контрольне провадження можна розглядати як сукупність таких стадій: 1) стадія підготовки, у межах якої збирається інформація про фактичний стан діяльності об'єкта контролю, розробляється план проведення контрольних заходів, їх ресурсного забезпечення, визначаються напрями взаємодії між суб'єктами контрольної діяльності, проводяться необхідні підготовчі дії (готуються документи, надсилаються запити тощо); 2) аналітична стадія, під час якої встановлюється відповідність діяльності об'єкта контролю, що піддана контролю, чинному законодавству. У межах цієї стадії порівнюється реальний стан речей із правилами, встановленими чинним законодавством; 3) стадія прийняття рішення (підготовки акта, висновку тощо) за результатами аналітичної діяльності, доведення його до адресата; 4) стадія перевірки виконання рішення, під час якої визначається ступінь виконання правових вимог, передбачених у рішенні [26, с. 201].

Контрольно-наглядові провадження виступають способом захисту багатьох публічних інтересів; до таких можна віднести контрольні заходи у сфері економіки, що здійснюються Антимонопольним комітетом України та покликані захищати публічний інтерес у підтримці й розвитку економічної конкуренції; заходи з контролю якості й безпеки лікарських засобів та контроль за відповідністю лікарських призначень медичним стандартам і протоколам, що здійснюються Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками та захищають публічний інтерес у якісному та безпечному медичному обслуговуванні; покликаний захищати публічний інтерес у збереженні безпечного та здорового довкілля контроль за відповідністю господарської діяльності вимогам екологічної безпеки, який є функцією Державної екологічної інспекції України та органів спеціальної ком-

петенції, що здійснюють управління у сфері використання окремих природних ресурсів та природних об'єктів, тощо. Зрозуміло, що розглянути навіть частину із наведених прикладів у межах магістерської роботи неможливо; тому як приклад ми обрали контрольну діяльність органів публічного управління як інструмент захисту різних публічних інтересів у певних сферах суспільного життя, зокрема публічний інтерес, що полягає у збереженні культурної спадщини, та публічний інтерес у раціональному використанні природних ресурсів.

Питання захисту об'єктів культурної спадщини – один із найбільш важливих публічних інтересів в аспекті збереження національно-духовного капіталу та підтримки культурного престижу (й відповідного туристичного потенціалу) країни. Відповідно, об'єкти та пам'ятки національної архітектури та містобудування перебувають під захистом держави, елементом якого виступає контрольно-наглядова діяльність органів публічного управління за їх належним утриманням та відповідним використанням. Особливістю цієї діяльності є те, що, якщо звичайно контроль та нагляд відбуваються після проведення певної діяльності на об'єктах контролю, в даному разі вони передують здійсненню цієї діяльності, зокрема використанню земельних ділянок, на яких розташовані зазначені пам'ятки. Тобто органи публічного управління здійснюють зазначений контроль під час погодження проектної документації із землеустрою щодо містобудівних, архітектурних чи ландшафтних перетворень.

Серед проблем, що супроводжують адміністративно-контрольну діяльність у сфері захисту культурної спадщини, дослідники насамперед називають недосконалість системи органів управління у цій галузі. Так, ст. 5 Закону України «Про охорону культурної спадщини» [27] визначає уповноваженим органом єдиний центральний орган виконавчої влади, який повинен забезпечувати виконання покладених на нього законом повноважень (Міністерство культури, Управління охорони культурної спадщини). Однак відповідно до напрацьованої чинної нормативної бази передбачається здійснення повноважень з питань управління та контролю за збереженням і функціонуванням об'єктів культурної спадщини також і іншими відомствами: щодо частини пам'яток архітектури, містобудування – Мінрегіон; над пам'ятками садово-паркового мистецтва, ландшафтними – Мінприроди; контроль за використанням земель історико-культурного призначення – Мінагрополітики тощо

[28, с. 13]. Водночас оптимізація зазначеної системи органів публічного управління має бути спрямована на створення єдиної системи захисту культурної спадщини, для чого потрібно визначити в системі центральних органів виконавчої влади єдиний орган з питань управління та контролю у сфері охорони культурної спадщини з відповідною управлінською вертикаллю та уточнити регулятивні (облікові, дозвільні) та захисні (контрольно-наглядові) функції, що входять до його компетенції.

Щодо безпосередньо процедурних аспектів здійснення контрольної діяльності в галузі захисту публічного інтересу щодо збереження культурної спадщини слід зазначити, що її необхідним складником, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року [29], виступає відповідність проектної документації на будівництво, реконструкцію чи капітальний ремонт історико-архітектурному опорному плану. При цьому лише 20 % з 401 населеного пункту, включеного до Списку історичних населених місць України, мають актуальні історико-архітектурні опорні плани, які фіксують розташування всіх нерухомих пам'яток історії та культури і нововиявлені об'єкти з їх територіями та зонами охорони. Це дозволяє дослідникам робити припущення, що в такому разі будівельні роботи ведуться попри відсутність згаданих документів, оскільки місцева влада не володіє дієвими засобами для їх припинення і, посилаючись на потреби наповнення бюджету та необхідність розвитку міста, часто віддає перевагу домовленостям із забудовниками [30]. Зазначене свідчить про незадовільний рівень адміністративно-процедурного забезпечення захисту публічного інтересу щодо збереження культурної спадщини.

Говорячи про модернізацію сфери нормативно-правового забезпечення, ми передусім маємо на увазі ухвалення Закону України «Про адміністративну процедуру», проект якого нині перебуває на розгляді комітету Верховної Ради, що його визначено головним із підготовки і попереднього розгляду цього законопроекту [31]. Створення ґрунтовної нормативної бази для здійснення процедурно-адміністративної діяльності у вигляді цього Закону позитивно вплине на обидва розглянуті процедурні аспекти адміністративно-правового захисту публічних інтересів.

У світлі нашої тематики ухвалення зазначеного акта важливе не тільки в аспекті оптимізації процедурної діяльності; однією з новел цього Проекту є законодавче визначення публічного інтересу як правової категорії,

згідно з яким він являє собою «інтерес держави, суспільства, громади, а також важливі для значної кількості фізичних та/або юридичних осіб інтереси та потреби» [31]. Цей момент є значним кроком не тільки з погляду на уточнення дефініції публічного інтересу; зазначеним документом фактично легалізується статус публічного інтересу як об'єкта адміністративно-процедурного захисту. Тобто адміністративна процедура стає не тільки інструментом захисту приватних інтересів від необмеженого адміністративного розсуду з боку суб'єктів публічної влади, як зазначено в більшості наукових досліджень; легітимується її спрямованість передусім на захист публічних інтересів.

Взагалі в академічній літературі та науковій публіцистиці питання про необхідність ухвалення Закону «Про адміністративну процедуру» обговорювалося сотні разів за останні 20 років – саме стільки триває історія становлення адміністративної процедури як механізму захисту прав і свобод приватних осіб від несправедливих і протиправних рішень органів публічної влади в українському адміністративно-правовому просторі. Водночас у наукових колах протягом усього часу лунали аргументи на користь ухвалення Закону; значний внесок у справу легітимізації адміністративної процедури як способу захисту приватної особи від можливого свавілля адміністрації зробили В. Б. Авер'янов, І. П. Голосніченко, І. Б. Коліушко, О. В. Кузьменко, В. П. Тимошук та інші відомі адміністративісти України.

Чергова спроба прийняття цього Закону відбувається просто зараз. Сподіваємося, що адміністративне законодавство нашої держави збагатиться за рахунок цього вкрай необхідного в сучасній ситуації правового акта, а ці законотворчі зміни дозволять посилити адміністративно-процедурний аспект захисту як приватних, так і публічних інтересів.

Висновки

Адміністративно-процедурний складник адміністративно-правового механізму захисту публічних інтересів призначений для попередження та припинення правопорушень у сфері реалізації конкретного публічного інтересу. Це функціональне навантаження зумовлює належність до цього рівня адміністративно-правового захисту процедур окремого типу – втручальних процедур негативного характеру. Як конкретні приклади зазначених процедур проаналізовані контрольно-наглядові адміністративні процедури, що виконують функцію превенції порушення публічного інтересу, та процедура оскарження в адміністративному порядку,

спрямована на припинення можливого порушення публічного інтересу.

Розгляд стану речей у галузі застосування зазначених адміністративних процедур дозволив встановити загальну для обох напрямів проблемну зону – недосконалість нормативно-правового забезпечення реалізації зазначених процедур – і відповідний недостатній рівень ефективності адміністративно-правового захисту публічних інтересів на цьому рівні.

Список використаних джерел:

1. Словник іншомовних слів / уклад. Морозов С.М., Шкарапута Л.М. Київ : Наукова думка, 2000. С. 470.
2. Юридичні терміни: тлумачний словник / за ред. В.Г. Гончаренка. Київ : Либідь, 2003. С. 234.
3. Даль В. И. Толковый словарь живого великого русского языка : в 4 т. Москва : Рус. яз., 1980. Т. 3. С. 526.
4. Ожегов С. И. Словарь русского языка. Москва : Рус. яз., 1987. С. 511.
5. Галіцина Н. В. Адміністративна процедура як інститут адміністративного процесу. *Форум права*. 2010. № 4. С. 163-177. С. 166. URL : <http://www.pbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10gnviar.pdf>
6. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / автор-упорядник В.П. Тимошук. Київ : Факт, 2003. 496 с.
7. Адміністративне право України : підручник / за ред. Ю. П. Битяка. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 544 с.
8. Лагода О.С. Адміністративна процедура: теорія і практика застосування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2007. 21 с.
9. Комзюк А. Т., Бевзенко В. М., Мельник Р. С. Адміністративний процес України : навчальний посібник. Київ : Прецедент, 2007. 531 с.
10. Талапина Э. В., Тихомиров Ю. А. Административные процедуры и право. *Журнал российского права*. 2002. № 4. С. 3-13.
11. Филатова А. В. Регламенты и процедуры в сфере реализации государственного контроля (надзора) : монографія / под ред. Н.М. Конина. Саратов : Научная книга, 2009. 280 с.
12. Миколенко О. І. Місце адміністративного процедурного права в системі юридичних знань та системі права України. Запоріжжя, 2011. 40 с.
13. Гусаров С., Білоус В. Визначення понять адміністративної процедури та адміністративного процесу в адміністративному праві України. *Вісник Академії управління МВС*. 2008. № 3. С. 6–18.
14. Лукьянова Е. Г. Теория процессуального права : монографія. Москва : НОРМА, 2003. 240 с.
15. Кузьменко О. В. Теоретичні засади адміністративного процесу : монографія. Київ : Атіка, 2005. 352 с.
16. Авер'янов В. Б. Значення адміністративних процедур у реформуванні адміністративного права. *Часопис Київського університету права*. 2009. № 3. С. 8–14.
17. Демський Е. Ф. Адміністративне процесуальне право України: навчальний посібник для вузів. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 495 с.
18. Колпаков В. К., Коломоєць Т. О. Вступ до навчального курсу «Адміністративне право України» : навчальна лекція. Київ : ІнЮре, 2014. 240 с.
19. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI [в ред. від 01.01.2019] // Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
20. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 568-XIV [в ред. від 11.01.2019] // Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
21. Участь громадськості у процесі прийняття рішень на місцевому рівні : навчально-методичний посібник. Київ : ДП «Укртех-інформ», 2013. 250 с.
22. Малиновський В. Я. Державне управління : навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Атіка, 2003. 576 с.
23. Правова система: історія, стан та перспективи : у 5 т. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю. П. Битяка. Харків : Право, 2008. 576 с.
24. Андрійко О. Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Київ, 1999. 38 с.
25. Лебеза Ю. О. Адміністративно-правові засади публічного управління у сфері використання природних ресурсів : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2018. 512 с.
26. Вітвіцький С. С. Уніфікація процедур державного контролю діяльності публічної адміністрації. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 4. С. 195–203.
27. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 № 1805-III [в ред. від 25.01.2019] // Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>
28. Про стан збереження культурної спадщини України : інф.-аналіт. матеріали до парламентських слухань «Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в Україні» / авт.-упор. С. І. Кот. Київ, 2018. 42 с.
29. Про внесення змін до Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 92 // Законодавство України. URL : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do>
30. Інституційні та правові проблеми збереження культурно спадщини / Національний інститут стратегічних досліджень. URL : <https://www.niss.gov.ua/en/node/100>
31. Про адміністративну процедуру: картка проекту Закону України від 28.12.2018 № 9456 // Законодавство України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65307

In the article the author analyzes the category of administrative and legal mechanism for ensuring the realization of public interest. Under the administrative-legal mechanism for ensuring the realization of public interest, the author understands complex complex structured system of regulation of relations between public administration bodies and subjects of power influence, the purpose of functioning of which is the satisfaction of objectively defined social development needs, its peculiar "over-goals". It is substantiated that the effectiveness of the administrative-legal mechanism of ensuring public interest is achieved at the normative-legal, organizational, managerial and human-rights levels. It is substantiated that the administrative and procedural component of the administrative-legal mechanism for the protection of public interests is intended for the prevention and cessation of offenses in the realization of a particular public interest. It is stressed that the functional load of the implementation of protection of public interest in an administrative order determines the belonging to this level of administrative legal protection of procedures of a separate type - interference procedures of a negative nature. It has been determined that the implementation of the protection of public interest in an administrative manner facilitates the implementation of control and supervision administrative procedures that serve as a preventive measure of violations of public interest, and administrative appeals procedures aimed at stopping a possible violation of public interest. Emphasis was made on the urgent need for the adoption of the Law of Ukraine "On Administrative Procedure", which will increase the efficiency of ensuring the protection of public interest in an administrative manner.

Key words: administrative relations, definitions, concept, public administration, public interest.